

Inlussing station Meppel

Quickscan natuur

TenneT TSO B.V.

25 augustus 2025

Project Inlusing station Meppel
Opdrachtgever TenneT TSO B.V.

Document Quickscan natuur
Status Definitief
Datum 25 augustus 2025
Referentie 131919/25-012.991
Meridian nummer 003.052.20 1469365

Projectcode 131919

Dit document is geautoriseerd en intern aantoonbaar vrijgegeven conform het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos

Adres V.O.F. Adviescombinatie TenneT - TAUW en Witteveen+Bos (ACT TWB)
Postbus 133
7400 AC DEVENTER

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos, noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Tekst- en datamining van (delen van) dit document, evenals enige verwerking of reproductie ervan door middel van kunstmatige intelligentie technologieën is uitdrukkelijk niet toegestaan, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Dit document (of delen ervan) mag niet worden veeelvoudigd en/of anderszins worden gebruikt op enigerlei wijze voor het trainen van kunstmatige intelligentie technologieën, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	6
1.3	Leeswijzer	6
2	PLANGEBIED	7
2.1	Beschrijving	7
2.2	Werkzaamheden	10
3	BESCHERMDE GEBIEDEN	12
3.1	Natura 2000 (Omgevingswet)	12
3.1.1	Gegevens	12
3.1.2	Effecten en conclusie	13
3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	14
3.2.1	Gegevens	14
3.2.2	Effecten en conclusie	14
3.3	Kaderrichtlijn Water	15
4	BESCHERMDE SOORTEN	16
4.1	Methode	16
4.2	Beschrijving per soortgroep	16
4.2.1	Flora	16
4.2.2	Grond- en watergebonden zoogdieren	18
4.2.3	Vleermuizen	22
4.2.4	Vogels	25
4.2.5	Amfibieën	28
4.2.6	Reptielen	30
4.2.7	Vissen	31
4.2.8	Vlinders, libellen en andere ongewervelden	31
5	SAMENVATTING	34
5.1	Beschermde gebieden	34

5.2	Beschermde soorten	34
6	LITERATUUR	37
	Laatste pagina	37
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Wetgevend kader	5
II	Instandhoudingsdoelen (IHD's) Natura 2000	3

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De Drents Overijsselse Netversterking

De druk op het elektriciteitsnet van TenneT en regionale netbeheerders neemt toe, mede door de energietransitie die in heel Nederland plaatsvindt. Ook de regio Zuidwest-Drenthe en Noordwest-Overijssel ontsnapt niet aan deze transitie en daarmee groeit de capaciteitsvraag van het elektriciteitsnet. De groei aan de aanbodzijde (onder andere zonneparken, windenergie) én de vraagzijde (onder andere elektrificatie van industrie en huishoudens) resulteert tot congestie op het elektriciteitsnet.

Onder de naam 'Drents Overijsselse Netversterking' (DON) versterkt TenneT, samen met de regionale netbeheerders Enexis Netbeheer en Rendo, het elektriciteitsnetwerk in Noordwest-Overijssel en Zuidwest-Drenthe. De Drents Overijsselse Netversterking omvat de aanbouw en uitbreiding van hoogspanningsstations, het realiseren van nieuwe kabeltracés en het verwijderen van bestaande hoogspanningsmasten. Op basis van een knelpuntenanalyse zijn in de regio's Zwolle, Meppel en Assen verschillende alternatieven onderzocht, haalbaarheidsstudies uitgevoerd en voorkeursalternatieven geselecteerd. Dit vormt het uitgangspunt voor het versterken en bijplaatsen van stations en verbindingen voor de Drents Overijsselse Netversterking.

Inlusing Meppel Noord

Een van de nieuw te bouwen hoogspanningsstations is het station Meppel Noord op het bedrijventerrein Meppel Noord III. Om het nieuwe hoogspanningsstation Meppel Noord in te lussen op het bestaande hoogspanningsnet is een nieuwe kabelverbinding nodig tussen het station en de bestaande hoogspanningslijn Meppel-Steenwijk.

De inlusing bestaat uit een nieuwe ondergrondse kabelverbinding tussen het station en een nieuw te bouwen opstijgpunt (mast 18a). Vanaf het opstijgpunt wordt de kabelverbinding bovengronds aangesloten op de bestaande mast 18. Het nieuwe opstijgpunt wordt geplaatst op circa 150 meter ten noordwesten van de bestaande mast 18. Ten behoeve van het onderhoud en beheer wordt een toegangsweg aangelegd vanaf de openbare weg naar het opstijgpunt.

De bouw van het nieuwe hoogspanningsstation Meppel Noord is planologisch mogelijk gemaakt in het bestemmingsplan Meppel Noord III, dat is opgenomen in het Omgevingsplan van de Gemeente Meppel. De bovengrondse verbinding is planologisch geborgd binnen de bestaande bestemming voor de hoogspanningsverbinding. De kabelverbinding van het nieuwe hoogspanningsstation naar het opstijgpunt en het opstijgpunt passen niet binnen de vigerende omgevingsplan van de gemeente Meppel.

Om de inlusing planologisch mogelijk te maken heeft TenneT het voornemen om de ondergrondse kabelverbinding en het opstijgpunt in een wijziging op het omgevingsplan vast te leggen. In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient hiervoor een onderbouwing opgesteld te worden. Op basis van de onderbouwing is TenneT voornemens een planologische procedure te doorlopen.

De geplande werkzaamheden voor de inlusing van Meppel Noord kunnen effecten hebben op beschermde natuurwaarden in en rondom het plangebied. In deze quickscan worden mogelijke effecten op aanwezige

beschermde natuurwaarden door de geplande werkzaamheden beoordeeld en getoetst. Naast het bepalen van de effecten van het voornemen op beschermde gebieden en soorten, worden ook de juridische consequenties en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen, zoals een vergunningaanvraag en eventuele mitigerende en/of compenserende maatregelen, inzichtelijk gemaakt.

1.2 Doel

Het doel van deze quickscan is om te toetsen:

- welke effecten de werkzaamheden voor de aanleg van de inlissing hebben op:
 - beschermde gebieden (Natura 2000) in het kader van de Omgevingswet;
 - beschermde soorten in het kader van de Omgevingswet;
 - het Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - de Kaderrichtlijn Water (KRW);
- wat de consequenties van deze mogelijke effecten zijn in het kader van de natuurwetgeving en het natuurbeleid (aanvraag omgevingsvergunning in combinatie met mitigerende/compenserende maatregelen).

Effecten van de gebruiksfase van de inlissing worden niet beoordeeld. Er vindt geen significant verschil in gebruik van het plangebied plaats na afronding van de werkzaamheden, in vergelijking met de huidige situatie. De kabels komen onder de grond en na de aanleg worden de gronden hersteld naar de huidige situatie. Het permanente ruimte beslag door mast 18a heeft door aanwezigheid van andere masten in de directe omgeving en het aanwezige biotoop geen effect op beschermde natuurwaarden.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied en de geplande werkzaamheden. In hoofdstuk 3 wordt verkend of er effecten zijn te verwachten op beschermde gebieden die vallen binnen de Omgevingswet en het Natuurnetwerk Nederland. Hoofdstuk 4 beschrijft per soortgroep of in of nabij het plangebied onder de Omgevingswet beschermde soorten aanwezig zijn en wat de effecten van het voornemen op deze soorten zijn. In hoofdstuk 5 worden de belangrijkste resultaten en conclusies samengevat. In hoofdstuk 6 is de geraadpleegde literatuur weergegeven. Het toetsingskader in relatie tot de natuurwet- en regelgeving is weergegeven in bijlage I.

2

PLANGEBIED

2.1 Beschrijving

Het plangebied, bestaat uit het gebied waar kabels worden gelegd, een nieuw opstijgpunt wordt gerealiseerd en bouwterreinen, werkwegen, tijdelijke masten en een toegangsweg naar de zuidelijke hoogspanningsmast worden aangelegd (Afbeelding 2.1).

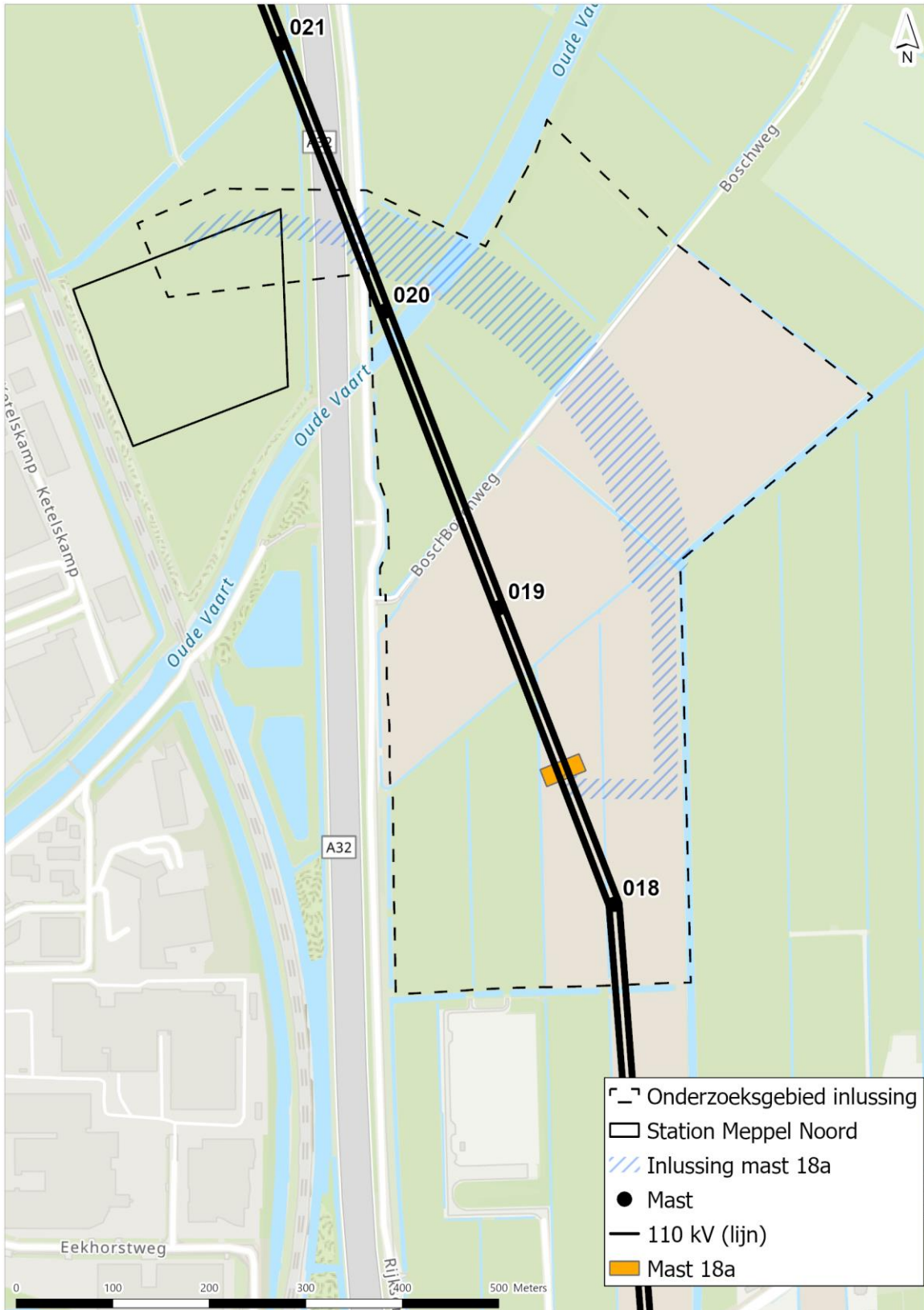
Het gebied binnen de zwarte stippellijn geeft het onderzoeksgebied aan voor de inlissing. Met de blauwe arcering in zuidoostelijke richting tussen station Meppel Noord en de nieuwe mast 18a is het gebied weergegeven waarbinnen de geplande ondergrondse kabelverbinding is gepland. De locatie van de nieuwe mast is weergegeven met het oranje vlak.

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit agrarisch gebied dat in noord-zuid richting wordt doorsneden door de snelweg A32. Ten westen van de snelweg en ten noorden van de Oude Vaart wordt het bedrijventerrein Meppel Noord III ontwikkeld. Door het gebied loopt de bestaande hoogspanningslijn Meppel-Steenwijk, weergegeven als zwarte lijn.

De geplande locatie van het hoogspanningsstation Meppel Noord is weergegeven met het zwarte vlak ten westen van de A32. Het hoogspanningsstation is geen onderdeel van de scope.

Ten noorden en oosten van de het plangebied liggen verdere agrarische percelen, ten zuidwesten ligt de stad Meppel. Binnen het plangebied liggen agrarische percelen en het kanaal de Oude Vaart (afbeelding 2.3). De vegetatie binnen het plangebied bestaat uit weiland met soorten als kroppaar, Engels raaigras, grote vossenstaart en andere algemeen voorkomende kruidensoorten van voedselrijke terreinen. Langs de Oude vaart staat een korte houtwal met soorten als schietwilg, zwarte els en meidoorn. Naast de Oude Vaart liggen binnen het plangebied enkele een agrarische sloten met grote lisdodde als oevervegetatie en enkele exemplaren van kikkerbeet. Zie voor een impressie van het plangebied Afbeelding 2.4.

Afbeelding 2.1 Overzichtskaart plangebied inlusing station Meppel Noord

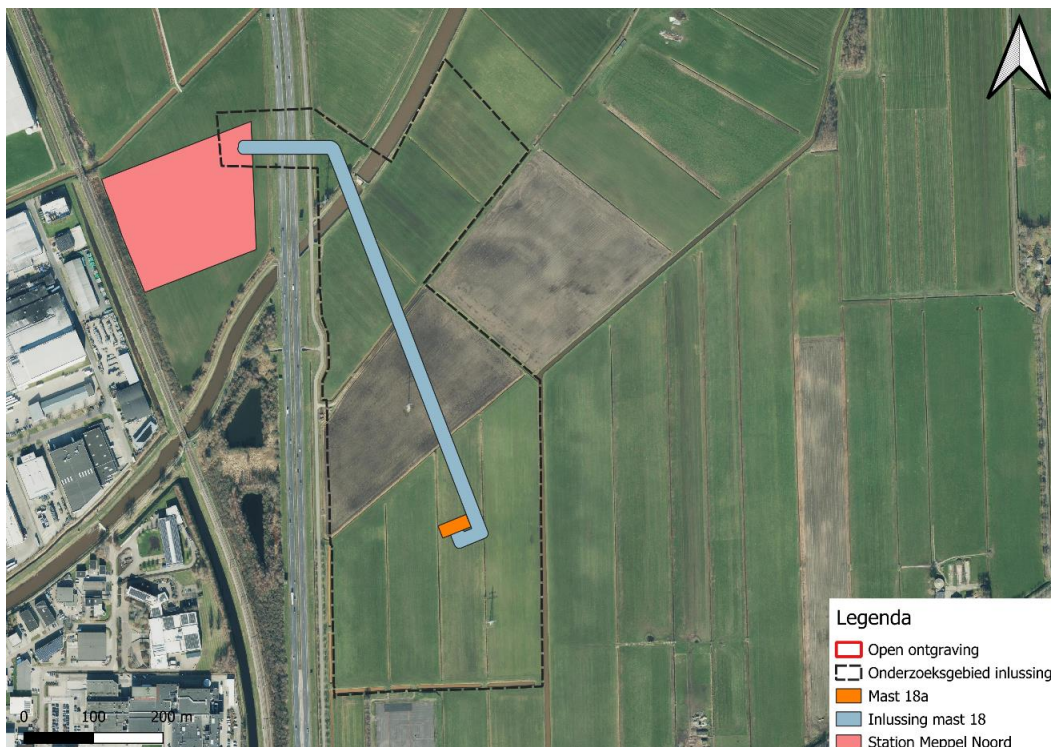

Afbeelding 2.2 Ligging onderzoeksgebied

Het tracé van de ondergrondse kabelverbinding is na uitvoering van dit onderzoek aangepast. Het onderzoek is niet aangepast voor het gewijzigde tracé. Op het perceel dat buiten het onderzoeksgebied valt zijn geen grondroerende werkzaamheden, aangezien op dit deel de kabelverbinding door middel van een gestuurde boring wordt aangelegd.

Afbeelding 2.3 Detaillering onderzoeksgebied

Afbeelding 2.4 Impressie van het onderzoeksgebied

2.2 Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit de volgende werkzaamheden:

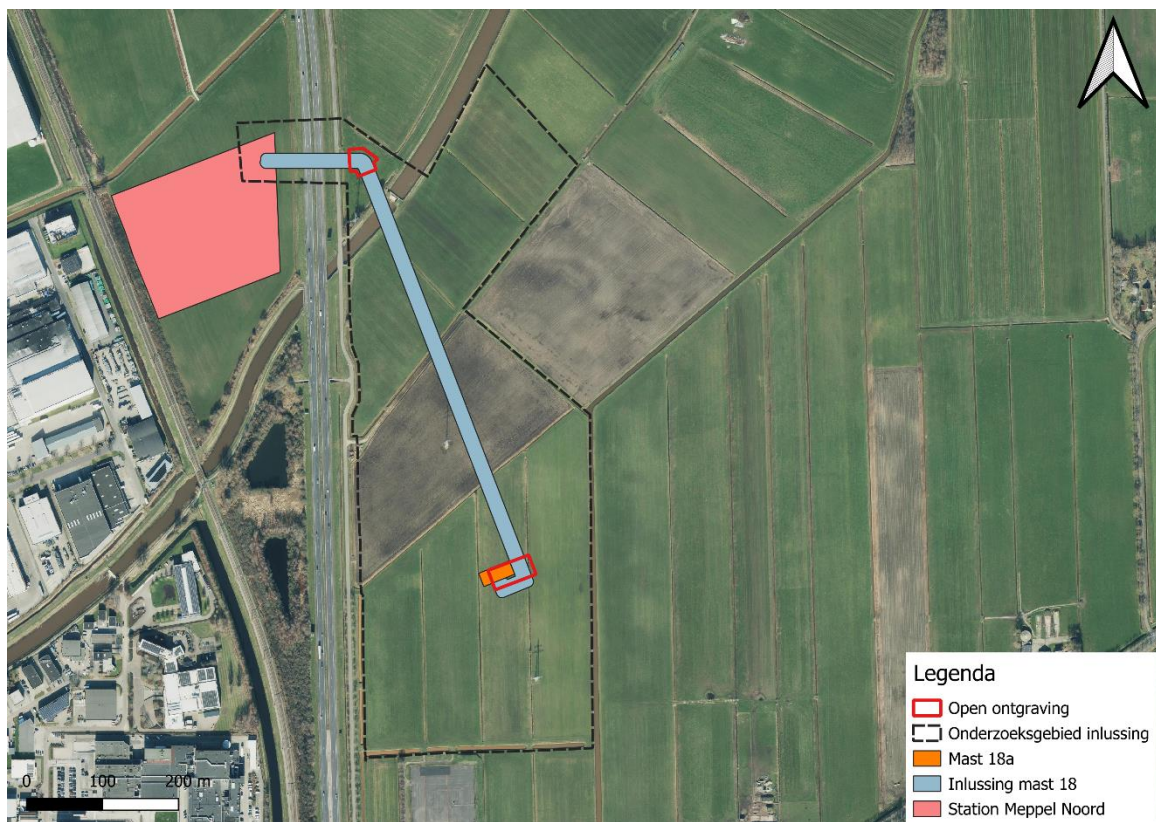
- realiseren van een kabeltracé tussen de het Station van Meppel Noord en mast 18a door middel van twee open ontgravingen;
- realiseren van een nieuwe hoogspanningsmast 18a;

- het aanleggen van bouwterreinen, werkwegen, tijdelijke masten en realisatie van een toegangsweg naar de zuidelijke hoogspanningsmast. De locaties van deze elementen zijn nog niet bekend maar vallen binnen het onderzoeksgebied van de inlissing.

Voor het kabeltracé worden twee open ontgravingen gerealiseerd waarna hiertussen een gestuurde boring wordt uitgevoerd (Afbeelding 2.5). De open ontgravingen worden gerealiseerd met een graafmachine (rups, 25T) en een mobiele kraan. De gestuurde boring wordt uitgevoerd met een boorstelling, pompen, aggregaat en zuigwagen. Daarnaast wordt een hoogspanningsmast gerealiseerd. De werkzaamheden bestaan onder andere uit het inbrengen van funderingspalen en het plaatsen van de hoogspanningsmast.

Let op, voorliggende quickscan richt zich enkel op bovengenoemde werkzaamheden. De realisatie van de het nieuwe hoogspanningsstation (te zien als Station Meppel Noord op Afbeelding 2.5) behoort niet tot de scope van dit onderzoek.

Afbeelding 2.5 Onderzoeksgebied en werkzaamheden voor de inlissing van Station Meppel Noord

3

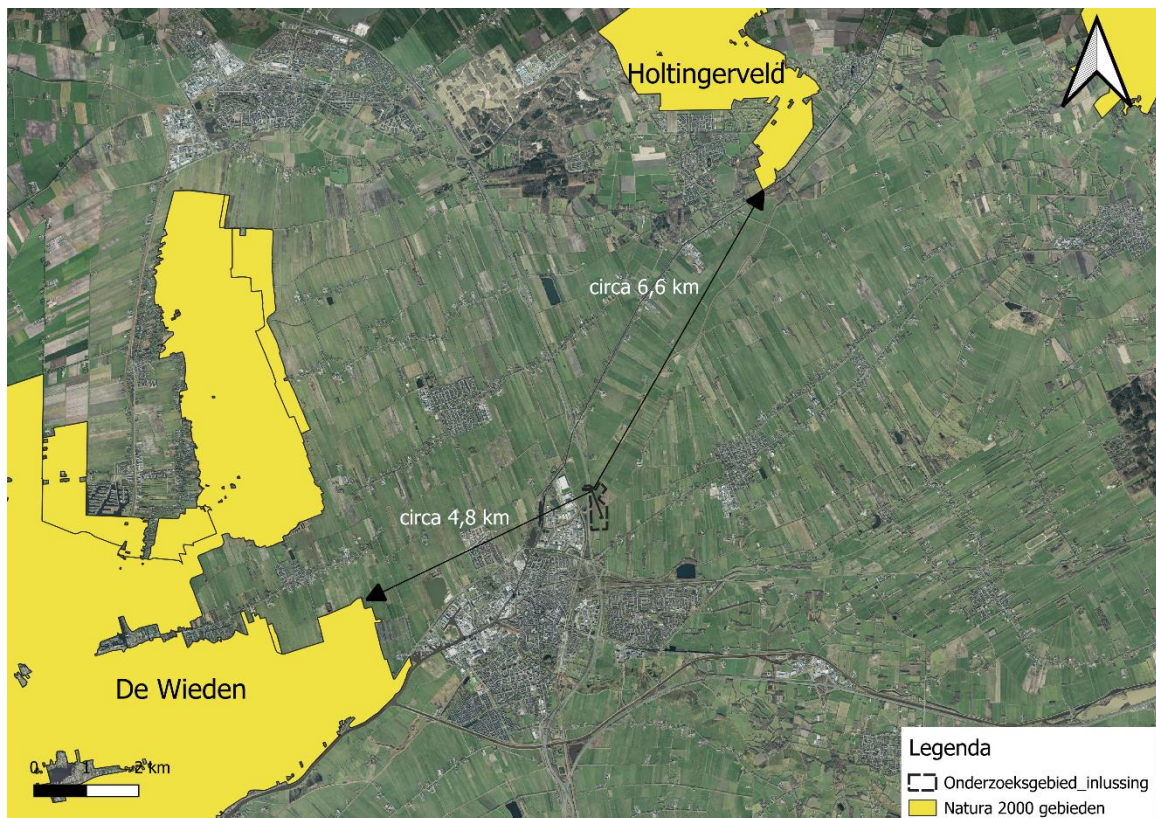
BESCHERMDE GEBIEDEN

3.1 Natura 2000 (Omgevingswet)

3.1.1 Gegevens

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het gebied 'De Wieden', op circa 4,8 kilometer ten zuidwesten van het onderzoeksgebied (afbeelding 3.1). Dit gebied heeft de status van Vogel- en Habitatrichtlijngebied [lit. 1]. Op iets grotere afstand (circa 6,6 kilometer) ten noordoosten van het onderzoeksgebied, ligt het Natura 2000-gebied 'Holtिंगerveld' (Habitatrichtlijngebied; [lit. 1]). Overige Natura 2000-gebieden (zoals 'Dwingelderveld' en 'Weerribben') bevinden zich op grotere afstand (> 12 kilometer) van het onderzoeksgebied.

Afbeelding 3.1 Natura 2000-gebieden in de omgeving van het onderzoeksgebied [lit. 2]

Hieronder wordt per Natura 2000-gebied een korte beschrijving gegeven van het gebied en van relevante aandachtspunten met betrekking tot het gebied.

De Wieden

Het gebied De Wieden is een uitgestrekt laagveenmoeras met meren en kanalen met daartussen natte graslanden, natte heiden, trilvenen, galigaanmoerassen, rietland en moerasbos. Het gebied is een restant van het laagveengebied dat zich ooit van Zwolle tot ver in Fryslân uitstreckte. Een groot deel bestaat uit uitgeveende petgaten. Alle successiestadia van open water tot en met moerasheide en veenbos zijn aanwezig. Het gebied Wieden is beïnvloed door het oude rivierstelsel van de Overijsselse Vecht. Er komen ondiepe kleiafzettingen voor. Door vervening, met bredere petgaten, zijn de grote meren ontstaan. Het Giethoornse- en Duingermeer zijn natuurlijke meren [lit. 1]. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor 10 (sub-)Habitattypen, 13 Habitatrichtlijnsoorten, 13 broedvogels en 12 niet-broedvogels [lit. 1]. Een overzicht van deze habitattypen en soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage II.

Holtingerveld

Holtingerveld (voor 2013 aangeduid als Havelte-Oost) is een heidegebied op de stuwwal Havelterberg. De Havelterberg bestaat voor een groot deel uit kalkrijke rode keileem, die verantwoordelijk is voor de floristische en vegetatiekundige verscheidenheid van het gebied. Deze keileem vormt een slecht doorlatende laag waardoor zelfs boven op de berg natte condities bestaan, waarin dopheidevegetaties voorkomen. Natte en droge heiden en heischrale graslanden in afwisseling met vennen en stuifzanden vormen de belangrijke bestanddelen van deze (half)natuurlijke variatie. In de vennen zijn verschillende stadia van verlanding aanwezig. Ook verschillen de vennen in voedselrijkdom. Rond de essen komen plaatselijk soortenrijke eikenberkenbossen voor. In de stuifzandgebieden die vrijwel volledig zijn bebost zijn plaatselijk nog kleinschalige stuifzanden aanwezig met karakteristieke soortenarme buntgrasvegetaties. [lit. 1]. Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor 14 (sub-)Habitattypen en de Habitatrichtlijnsoorten gevlekte witsnuitlibel, brede geelrandwaterroofkever en kamsalamander [lit. 1]. Een overzicht van deze habitattypen en soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage II.

3.1.2 Effecten en conclusie

Fysieke effecten

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden bij het onderzoeksgebied ('Wieden' en 'Holtingerveld') bevinden zich respectievelijk op circa 4,8 en 6,6 kilometer afstand. Overige Natura 2000-gebieden liggen op ruim 12 kilometer afstand van het onderzoeksgebied. Vanwege de ligging van het onderzoeksgebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden is van fysieke effecten als oppervlakteverlies en versnippering geen sprake. Ook negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden als gevolg van verstoring door licht ('s avonds en 's nachts werken), geluid en trillingen zijn uitgesloten op basis van de relatief grote tussenliggende afstand tussen het onderzoeksgebied en het leefgebied van aangewezen soorten (gaat dan zowel om leefgebied binnen als buiten de grenzen van het Natura 2000-gebied). Van negatieve fysieke effecten van de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake.

Stikstofdepositie

Door de aard en omvang van de werkzaamheden, in combinatie met de afstand (4,8 en 6,6 kilometer) tot het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied(en) ('Wieden' en 'Holtingerveld') zijn effecten van stikstofdepositie op voorhand niet uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is een Voortoets en/of passende beoordeling nodig. Hieruit volgt of een vergunning Natura 2000-activiteit nodig is.

Overige (indirecte) effecten

Overige indirecte effecten op Natura 2000-gebieden zoals vernatting, verdroging, verontreiniging, verzoeting of verzilting kunnen als gevolg van de aard van het voornemen en de relatief grote tussenliggende afstand worden uitgesloten.

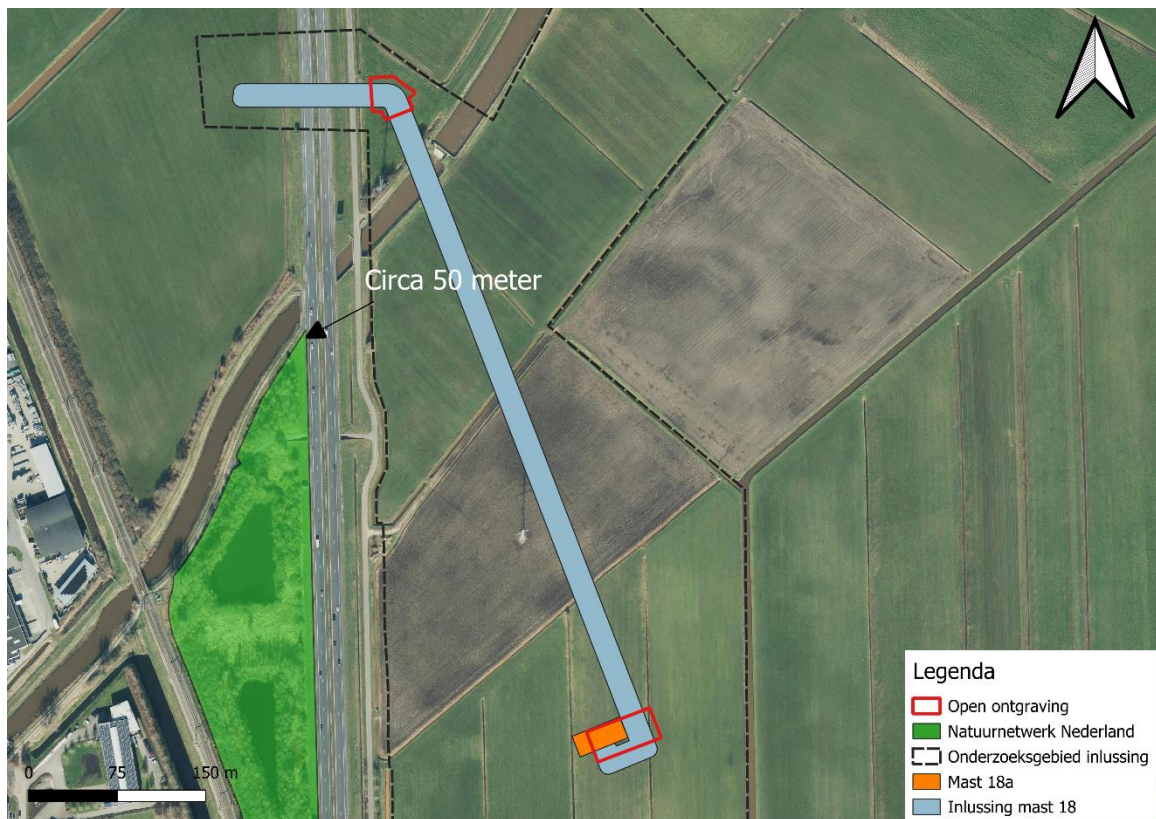
Op basis van het bovenstaande kan worden gesteld dat de meeste effecten van het voornemen op Natura 2000 op voorhand zijn uitgesloten. Enkel ten aanzien van stikstof is een berekening met AERIUS nodig om het effect inzichtelijk te maken en te bepalen of en welke vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet onderdeel Natura 2000-activiteiten nodig zijn.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

3.2.1 Gegevens

In de omgeving van het onderzoeksgebied bevinden zich enkele gebieden behorende tot het NNN-netwerk van de provincie Drenthe. De dichtstbijzijnde percelen van het NNN-netwerk zijn gelegen op een afstand van circa 50 meter ten zuidwesten van het onderzoeksgebied (afbeelding 3.2). De wezenlijke kenmerken en waarden van het dichtstbijzijnde deel van het NNN worden gevormd door de natuurbeheertypen N04.02 - Zoete plas en N16.03 - Droog bos met productie.

Afbeelding 3.2 Percelen behorende tot het NNN van de provincie Drenthe [lit. 3]

3.2.2 Effecten en conclusie

Het dichtstbijzijnde NNN-perceel, waarop de beheertypen N04.02 - Zoete plas en N16.03 - Droog bos met productie aanwezig zijn, ligt op 50 meter ten westen van het onderzoeksgebied. Gezien het onderzoeksgebied zelf echter buiten de grenzen van het NNN ligt, en de Omgevingsverordening van de provincie Drenthe geen bepalingen ten aanzien van externe werking bevat, bestaan er vanuit het provinciaal natuurbeleid geen belemmeringen. Vervolgstappen zijn daardoor niet nodig.

3.3 Kaderrichtlijn Water

Het onderzoeksgebied ligt nabij de grenzen van het beheer gebied van Waterschap Drents Overijsselse Delta, en ligt in de nabijheid van het KRW-waterlichaam Oude Vaart (NL59_OUDE_VAART). Het waterlichaam Oude Vaart is een sterk veranderd waterlichaam en behoort tot de R5 - Langzaam stromende middenloop. De activiteit vindt plaats buiten dit KRW-waterlichaam en heeft geen mogelijke uitstralingseffecten naar een KRW-waterlichaam. Het is niet noodzakelijk een KRW-toetsing uit te voeren.

4

BESCHERMDE SOORTEN

4.1 Methode

Om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna in of rondom het onderzoeksgebied vast te kunnen stellen is een bureaustudie en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. De bureaustudie bestond uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP) [lit. 4]. Aanvullend hierop zijn, als daar aanleiding voor was, verspreidingsatlassen, internetbronnen en de op internet vrij verkrijgbare verspreidingsgegevens geraadpleegd. Ter verificatie van- en als aanvulling op de bureaustudie is een veldbezoek uitgevoerd op 30 april 2024 door een ecoloog van Witteveen+Bos. Soortgerichte inventarisaties en tellingen van afzonderlijke dier- en plantensoorten waren geen onderdeel van het veldbezoek; wel zijn toevallige waarnemingen van soorten of verblijfplaatsen genoteerd. Daarnaast is een habitatscan uitgevoerd. De inventarisatie is niet vlakdekkend en slechts indicatief, maar is voor deze fase voldoende gedetailleerd.

Op basis van de biotoopeisen van beschermde soorten, het veldbezoek en de resultaten van de bureaustudie is bepaald of beschermde soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het onderzoeksgebied en of daar nader onderzoek naar nodig is. Aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoringgevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden, en of er sprake is van een overtreding van de Omgevingswet.

4.2 Beschrijving per soortgroep

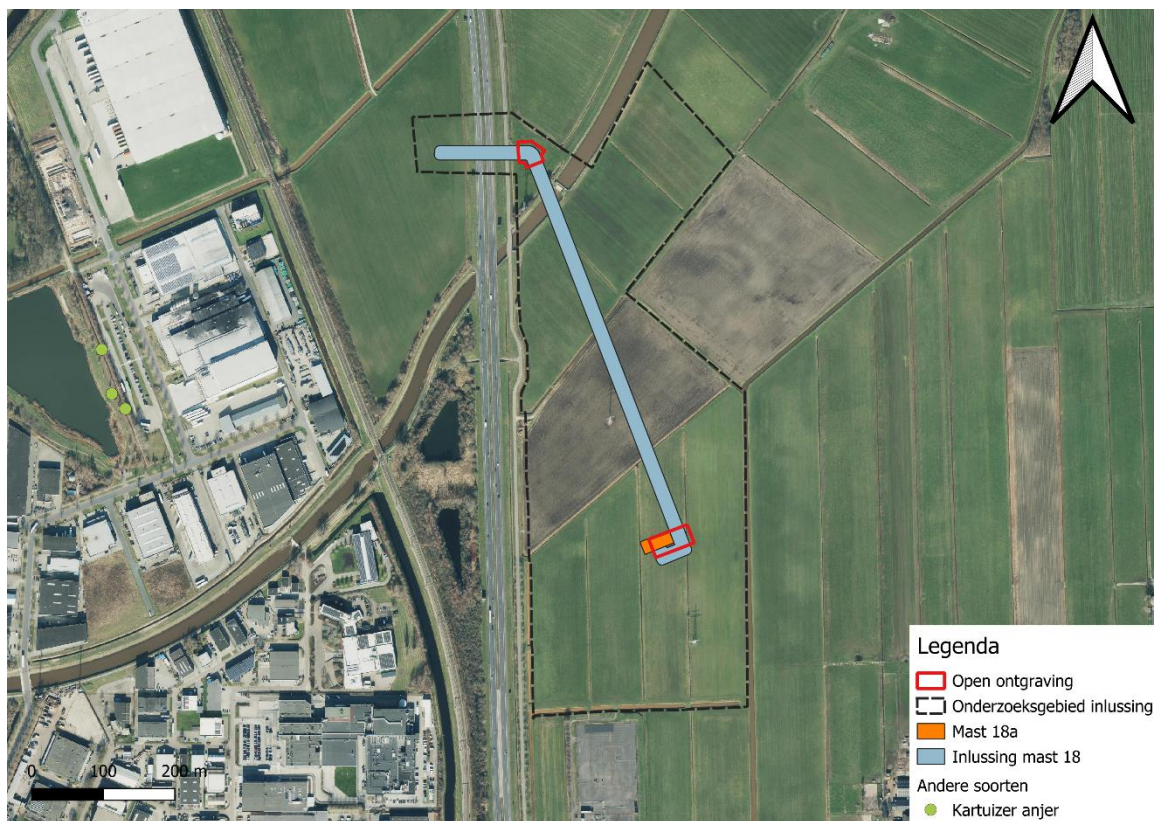
4.2.1 Flora

Bureaustudie

Uit de NDFP [lit. 4] blijkt dat in de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het onderzoeksgebied de volgende beschermde plantensoort is waargenomen: Kartuizer anjer. Deze is driemaal waargenomen in de berm langs Ketelskamp (afbeelding 4.1).

De meeste onder de Omgevingswet beschermde flora is zeldzaam tot zeer zeldzaam en komt voor in zeer specifieke biotopen. Voorbeelden van biotopen waar onder de Omgevingswet beschermde soorten lokaal kunnen voorkomen zijn loof- en naaldbossen, hakhout en struwelen op kalkrijke, humeuze, vrij voedselarme, compacte en lemige bodems. Ook in heiden en borstelgraslanden en in onbemeste riet- en hooilanden, leemrijke akker (vooral onder wintergraan), op rivierduintjes, in kalkgraslanden en lemige blauwgraslanden, in duinvalleien en soms in het winterbed van rivieren komen de soorten voor. Daarnaast zijn er enkele soorten specifiek gebonden aan stenig substraat. Deze soorten zijn te vinden op rotsen, puinhellingen en oude (kalkrijke) muren.

Afbeelding 4.1 Waargenomen beschermde flora in de omgeving van het onderzoeksgebied [lit. 4]¹²

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soort staan beschreven in het kader hieronder.

Kartuizer anjer

Kartuizer anjer staat op zonnige, warme en droge, matig voedselarme en uitgesproken stikstofarme, basenrijke en vaak kalkhoudende grond (al of niet lemig zand en mergel) en ook op stenige plaatsen). Ze groeit in schrale- en kalkgraslanden, in bosschages langs bermen en dijken en op leistehellingen en zandsteenrotsen [lit. 5].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen. De vegetatie binnen het onderzoeksgebied bestaat uit een weiland met grassoorten als kroppaar, Engels raagrass en grote vossenstaart. Daarnaast zijn ook exemplaren van paardenbloem, scherpe boterbloem en madeliefje binnen het onderzoeksgebied waargenomen (afbeelding 4.2). Aan de oever van de watergang in het zuiden van het onderzoeksgebied is ook grote lisdodde waargenomen. De aanwezige vegetatie en het agrarische karakter van het onderzoeksgebied wijst op voedsel- en stikstofrijke bodem waardoor het onderzoeksgebied geen geschikte groeiplaatsen biedt aan beschermde flora zoals Kartuizer anjer.

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Afbeelding 4.2 Impressie van waargenomen vegetatie in het onderzoeksgebied

Effecten en conclusie

De aanwezige vegetatie binnen het onderzoeksgebied betreft algemeen voorkomende weilandsoorten. Op basis van verspreidingsgegevens en het aanwezige biotoop (agrarisch weiland) is het voorkomen van Kartuizer anjer in het onderzoeksgebied uitgesloten.

Het onderzoeksgebied en de directe omgeving bieden ook geen geschikt biotoop aan andere beschermde flora. Op basis van de ligging en de aard van het onderzoeksgebied (agrarisch weiland) is het uitgesloten dat er binnen het onderzoeksgebied beschermde plantensoorten voorkomen.

4.2.2 Grond- en watergebonden zoogdieren

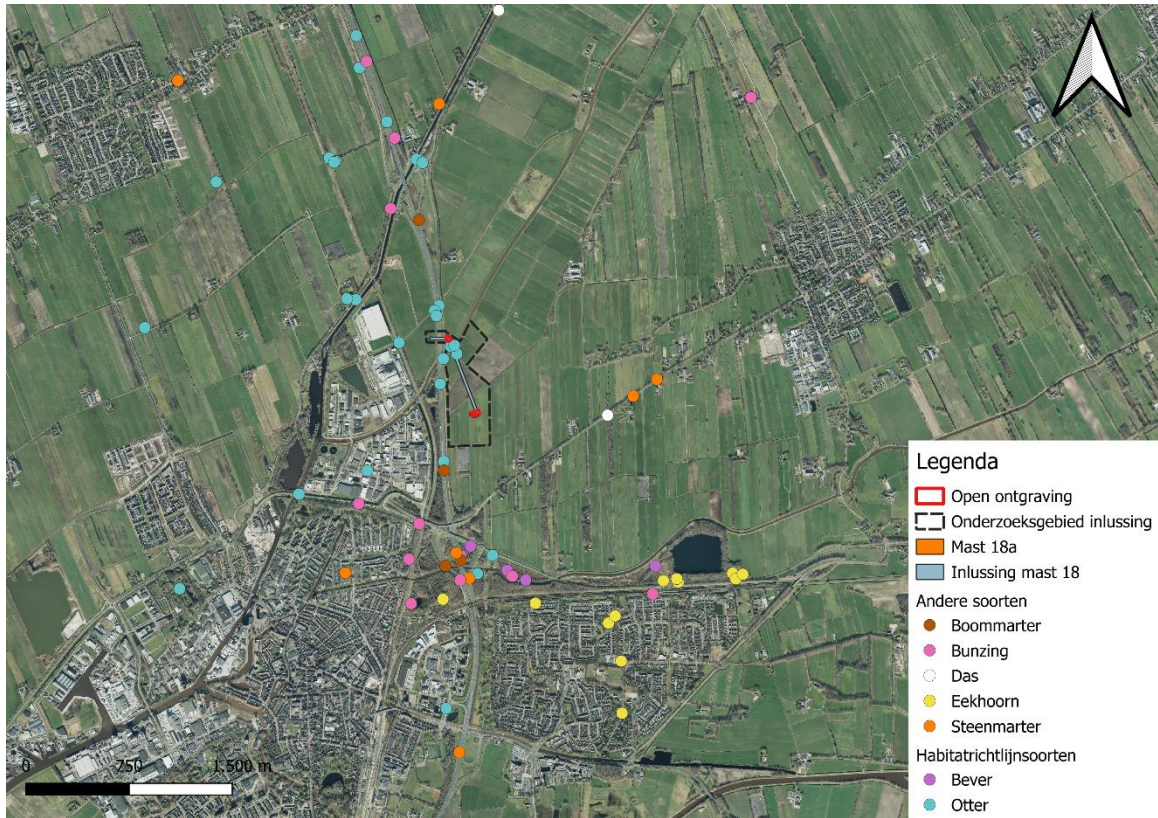
Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 4] zijn in de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het onderzoeksgebied waarnemingen bekend van zoogdiersoorten die beschermd zijn onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet, zoals egel, haas en algemeen voorkomende muizensoorten. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Drenthe een vrijstelling.

Ook zijn waarnemingen bekend van niet-vrijgestelde 'Andere soorten' van de Omgevingswet: boommarter, bunzing, das, eekhoorn en steenmarter. Boommarter is viermaal dood waargenomen langs de (snel)wegen in de omgeving van Meppel. Bunzing is zowel levend als dood waargenomen aan de rand van de bebouwde kom van Meppel. Das is tweemaal dood waargenomen, eenmaal aan de Haakswold en eenmaal langs de Rijksweg. Eekhoorn is meermalen waargenomen in het bos rond de plas de Engelgaarde en de bebouwde kom van de wijk Oosterboer. Steenmarter is zowel dood als levend waargenomen langs de wegen rond Meppel en het buitengebied.

Daarnaast zijn in de omgeving van het onderzoeksgebied ook waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoorten bever en otter (afbeelding 4.3). Bever is voornamelijk waargenomen in de bossen rond de plas de Engelgaarde. Otter is waargenomen rond de watergangen in het buitengebied waaronder enkele malen langs de Oude Vaart.

Afbeelding 4.3 Waargenomen grondgebonden zoogdieren in de omgeving van het onderzoeksgebied [lit. 4]¹²

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen niet-vrijgestelde soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Boommarter

De boommarter leeft bij voorkeur in bossen. Als behendige klimmer en springer kan hij zijn leefgebied vanaf de grond tot in de boomtoppen benutten. Bij de boommarter wordt al gauw gedacht aan oud (loof)bos. In Nederland klopt dat beeld in ieder geval niet; de boommarter komt hier in allerlei typen en leeftijden bos voor. Boommarters leven bijvoorbeeld ook in de jonge bossen van de Flevopolders en in Moerasbossen in Overijssel en Utrecht [lit. 6].

Bunzing

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt hij ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten [lit. 6].

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook andere open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte gebieden. Zelfs in afgravingen, oude ertsminen, op kliffen en onder gebouwen wordt de das soms aangetroffen. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 meter onder het maaiveld [lit. 6].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFE en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Eekhoorn

Het verspreidingsgebied van de eekhoorn strekt zich uit over heel Europa en Noord-Azië. Ze leven tot op een hoogte van 2000 meter. De eekhoorn komt in grote delen van Nederland voor, vooral in Drenthe, Overijssel, Utrecht, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. Ook in de duinen van Noord- en Zuid-Holland komen eekhoorns voor. Tussen 1960 en 1970 brak een virusziekte uit waardoor de eekhoorn in het hele land zeldzaam werd. Na 1970 heeft herstel plaatsgevonden. Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komen ze ook in bebouwd gebied. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is [lit. 6].

Steenmarter

De steenmarter dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt [lit. 6].

Bever

Bevers komen voor in het overgangsgedebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en els. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste; (open of rotsige oevers worden gemedend) [lit. 6].

Otter

De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Maar ook in kustzones, rotskusten en estuaria.

Ze leven in schoon en zoet water, waar voldoende voedsel, dekking en rust is. In brakke en zoute wateren (in Europa) komen ze alleen voor als er zoet water in de omgeving is, omdat ze dat nodig hebben voor het schoonhouden van hun pels en als drinkwater [lit. 6].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van, onder de Omgevingswet, beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Het onderzoeksgebied biedt wel geschikt biotoop aan verschillende 'Andere soorten' van de Omgevingswet waarvoor in provincie Drenthe een vrijstelling geldt, zoals haas en verschillende algemeen voorkomende muizensoorten.

Tijdens het veldbezoek zijn in en direct rond het onderzoeksgebied geen waarnemingen gedaan van structuren zoals dichte houtwallen of bossen die verblijfplaatsen of essentieel leefgebied kunnen bieden aan de (kleine) marterachtigen boommarter, bunzing en steenmarter. De houtwal in het noorden van het onderzoeksgebied is te klein en te geïsoleerd om als essentieel leefgebied voor deze soorten te fungeren (afbeelding 4.4).

Daarnaast zijn tijdens het veldbezoek geen waarnemingen gedaan van otterholtes of beverburchten. Het onderzoeksgebied is door afwezigheid van grote waterpartijen en bijbehorende oeverzones geen geschikt leefgebied voor bever en otter. De Oude Vaart, circa 40 meter ten zuidoosten van het onderzoeksgebied kan wel door bever en otter gebruikt worden om te migreren (afbeelding 4.4).

Afbeelding 4.4 De houtwal en de Oude Vaart direct ten zuidwesten van het onderzoeksgebied

Effecten en conclusie

Het voorkomen van verschillende soorten grondgebonden zoogdieren ('Andere soorten' van de Omgevingswet) zoals haas en verschillende algemeen voorkomende muizensoorten kan op basis van het aanwezige biotoop en de ligging van het onderzoeksgebied niet worden uitgesloten. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Drenthe een vrijstelling van artikel 11.54 van het Bal (doden van dieren of beschadigen/vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen). Een vergunningaanvraag en/of aanvullende maatregelen, dan wel compenserende maatregelen zijn voor deze vrijgestelde soorten niet nodig. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht (artikel 11.27 Bal).

De (kleine) marterachtigen boommarter, bunzing en steenmarter zijn in de provincie Drenthe niet vrijgesteld. Het kan echter worden uitgesloten dat zich binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden vaste voortplantings- of rustplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied bevinden. Individuen van deze soort kunnen passerend voorkomen in het onderzoeksgebied maar zijn mobiel genoeg om de werkzaamheden te ontwijken. Hierdoor zijn negatieve effecten op deze soorten uitgesloten, vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

De aanwezigheid van vaste voortplantings- of rustplaatsen van grondgebonden zoogdieren beschermd onder de Habitatrichtlijn is, op basis van het biotoop, binnen het onderzoeksgebied uitgesloten. De Oude Vaart kan door bever en otter wel gebruikt worden voor migratie. De ondergrondse boring en het heien van de funderingspalen van de hoogspanningsmast kunnen mogelijk zorgen voor verstoring van hier passerende individuen in de vorm van geluid en trillingen in de vaart. De locaties waar de boringen en heiwerkzaamheden plaatsvinden zijn niet van bijzondere waarde voor deze soorten (geen verblijfplaatsen, alleen mogelijke passage). Daarnaast zijn otter en bever nachtactief en de werkzaamheden worden overdag uitgevoerd. Bever en otter zijn daarom niet aanwezig rond het onderzoeksgebied wanneer de verstoring optreedt. Hierdoor zijn negatieve effecten op deze soorten uitgesloten, vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

4.2.3 Vleermuizen

Bureaustudie

Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder de Omgevingswet en vallen onder bijlage IV van de Habitrichtlijn (HR). Volgens de NDFF [lit. 4] komen er tenminste vijf soorten vleermuizen voor in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Het betreft waarnemingen in de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het onderzoeksgebied van overvliegende en/ of foeragerende individuen van gewone dwergvleermuis, een gewone of grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en ruige dwergvleermuis. Deze soorten zijn enkel waargenomen in de bebouwde kom van Meppel en Ruinerwold (afbeelding 4.5).

Afbeelding 4.5 Waargenomen vleermuizen in de omgeving van het onderzoeksgebied [lit. 4]¹²

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten staan in onderstaand kader beschreven.

Gewone dwergvleermuis

(Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. Gewone dwergvleermuizen zijn plaatstrouw, maar gebruiken meerdere verblijfplaatsen en verhuizen relatief vaak. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden. Overwinterende gewone dwergvleermuizen worden vooral bij toeval gevonden in spouwmuren, onder dakpannen, achter betimmering en daklijsten. Daarnaast zijn ze ook in spleten in de muur van kerktorens, en in spleten in grotten, groeves, betonnen bruggen en parkeergarages en dergelijke gevonden. Ze kiezen temperatuurgevoelige winterslaapplaatsen. Bij vorst zoeken ze vaak verwarmde huizen op [lit. 7].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Gewone grootoorvleermuis

De gewone grootoorvleermuis komt verspreid over heel Nederland voor, maar nergens in grote aantallen. De soort is sterk gebonden aan kleinschalig landschap en bosgebieden en is in de open polderlandschappen in West- en Noord-Nederland een zeldzaamheid. De gewone grootoorvleermuis gebruikt zeer uiteenlopende soorten verblijfplaatsen. Ze worden in de zomer aangetroffen op zolders, achter betimmeringen, daklijsten en vensterluiken, in spouwmuren en onder dakpannen, in holten en spleten in bomen en in nest- en vleermuiskasten. Ze verhuizen vaak. Als winterverblijf worden vooral ondergrondse ruimten gebruikt, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders [lit. 7].

Grijze grootoorvleermuis

De grijze grootoorvleermuis is sterk aan menselijke nederzettingen gebonden. De soort wordt dan ook enkel in gebouwen aangetroffen. Zijn zachte sonar is moeilijk op te vangen met de detector, en daarnaast ook niet te onderscheiden van de sonar van de gewone grootoorvleermuis. De soort komt in Nederland ten zuiden van de grote rivieren voor waar het zwaartepunt van de populatie in Limburg ligt met 3 kraamkolonies [lit. 7].

Laatvlieger

Kraamkolonies komen voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. Laatvliegers bewonen een netwerk van verschillende huizen die op een afstand van hooguit enkele honderden meters van elkaar liggen. Ze verhuizen soms wel, maar zijn in principe erg plaats- en gebiedstrouw. In de winter zoeken laatvliegers nauwe en relatief droge plaatsen op zoals spouwmuren, spleten en scheuren in zolders, oude kelders en soms ook kieren dicht bij de ingang van grotten [lit. 7].

Meervleermuis

Kolonies van meervleermuizen bevinden zich vrijwel altijd in gebouwen zoals op kerkzolders, in spouwmuren en onder dakpannen. In de winter verdwijnen de meeste meervleermuizen op mysterieuze wijze. In Nederland worden in de winter in totaal ongeveer 400 meervleermuizen waargenomen. Voor zover we weten overwinteren meervleermuizen in Nederland in mergelgroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken en kelders. Ook worden af en toe dieren waargenomen in gebouwen. De vleermuis vliegt na zonsondergang uit, waarbij afstanden tot zo'n 10 kilometer worden overbrugd [lit. 7].

Ruige dwergvleermuis

In het buitenland zijn verblijfplaatsen vooral aangetroffen in spleten en gaten in bomen, in nest- en vleermuiskasten, in gebouwen achter betimmeringen, achter daklijsten, onder dakbedekking en op zolders. Twee Nederlandse kolonies bewoonden spouwmuren. Vele solitaire mannetjes of kleine groepen zijn gevonden in spleten en gaten in bomen, achter loshangend schors en in kasten. Als winterverblijf zijn gebouwen (spouwmuur, dakpannen, betimmering), houtstapels, maar ook boomholtes en nest- en vleermuiskasten bekend [lit. 7].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vleermuizen en/of sporen hiervan waargenomen. De houtwal en de Oude Vaart in het noorden van het onderzoeksgebied zijn geschikt als foerageergebied en/of vliegrouwe voor verschillende soorten vleermuizen. De Oude Vaart vormt mogelijk een voor vleermuizen belangrijke verbinding in het gebied; deze verbindt namelijk verschillende voor vleermuizen geschikte foerageer- en verblijfslocaties zoals de stadskern en het Noorderpark.

De weilanden in het zuiden van het onderzoeksgebied zijn geen uitermate geschikt/essentieel leefgebied voor vleermuizen. De weilanden zijn te open. Wel zijn er een aantal kleine sloten aanwezig, waarlangs vleermuizen kunnen vliegen en foerageren. Gezien echter in de wijde omgeving ruim voldoende alternatief (en beter geschikt) leefgebied aanwezig is, kan worden gesteld dat deze weilanden in ieder geval geen deel uitmaken van essentieel leefgebied voor vleermuizen.

Tijdens het veldbezoek werd tevens de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen onderzocht. Binnen het onderzoeksgebied zijn in de bomenrij langs de Oude Vaart drie spechtengaten waargenomen (afbeelding 4.6). Deze holtes bevinden zich in een zwarte els en liggen ook dicht bij de Oude Vaart (mogelijk essentiële vliegrouwe, zie eerder) waardoor aannemelijk is dat vleermuizen deze holtes makkelijk vinden en gebruik maken van deze holtes. Deze spechtengaten kunnen fungeren als kleinschalig kraam-, paar- of zomerverblijfplaats voor boombewonende vleermuizen.

Afbeelding 4.6 Waargenomen spechtengaten in de zwarte els

Effecten en conclusie

Foerageergebied en vliegroutes

De houtwal en de Oude Vaart binnen het onderzoeksgebied blijven intact. In het zuiden van het onderzoeksgebied wordt wel een kort deel van een daar aanwezige watergang (agrarische sloot) tijdelijk gedempt. Deze sloot is echt niet van bijzondere waarde voor vleermuizen; deze maakt in ieder geval geen deel uit van essentieel leefgebied van de lokale populaties. Het is daarmee uitgesloten dat het voornemen leidt tot vernietiging van essentiële foerageergebieden of vliegroutes voor vleermuizen.

Wel kunnen in de omgeving foeragerende en overvliegende vleermuizen worden verstoord, wanneer de werkzaamheden zorgen voor geluid, licht of trillingen in het gebied. Het verstoren (en daarmee tevens indirect aantasten van het leefgebied) van vleermuizen is onder de Omgevingswet verboden. Deze vorm van verstoring is echter te voorkomen door werkzaamheden uit te voeren buiten de actieve periode voor vleermuizen, bij daglicht (tussen een uur na zonsopkomst en een uur voor zonsondergang) en bij voorkeur in de winterperiode (november tot februari). Waar verlichting nodig is dient gebruik te worden gemaakt van efficiënt lichtbeheer waarbij in ieder geval verlichting van de Oude vaart wordt voorkomen. Dit kan door:

- gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting;
- het kunstmatig licht enkel daar te richten waar het ook daadwerkelijk nodig is (doelgericht);
- gebruik te maken van armaturen die het licht door middel van een scherpe bundel één bepaalde kant (en weg van het foerageergebied/ de vliegroute) richten;
- gebruik te maken van aangepaste armaturen die verstrooiing van licht minimaliseren;
- het aantal lampen, de lichtintensiteit en het gebruik van hoge lichtmasten met veel lichtverstrooiing te beperken;
- voor en na de werkzaamheden het gebruik van kunstverlichting te beperken tot enkel verlichting ter beveiliging van opslagterreinen. Ook hiervoor gelden de bovenvermelde restricties.

Verblijfplaatsen

De drie spechtengaten in de zwarte els zijn geschikte als kleinschalige paar-, zomer- of kraamverblijfplaatsen voor vleermuizen. Het voornemen laat deze boom intact waardoor van doding van vleermuizen en vernietiging van verblijfplaatsen geen sprake is. Direct naast de aanwezige boom zal een open ontgraving plaatsvinden waardoor een mogelijk verblijf verstoord zal worden wat een indirecte aantasting van het verblijf betreft. Dit is een overtreding van de Ow. Daarom dient vóór de werkzaamheden worden begonnen, inzichtelijk te zijn of en in welke mate het de holtes daadwerkelijk als verblijfplaats door vleermuizen gebruikt wordt. Hiervoor is een vleermuisonderzoek nodig volgens het vleermuisprotocol (2021)¹. Indien uit het onderzoek blijkt dat in de holtes vleermuizen aanwezig zijn en deze als gevolg van de werkzaamheden worden aangetast/vernietigd, is voor de uitvoering van de werkzaamheden een vergunning in het kader van de Ow nodig in combinatie met mitigerende en/of compenserende maatregelen.

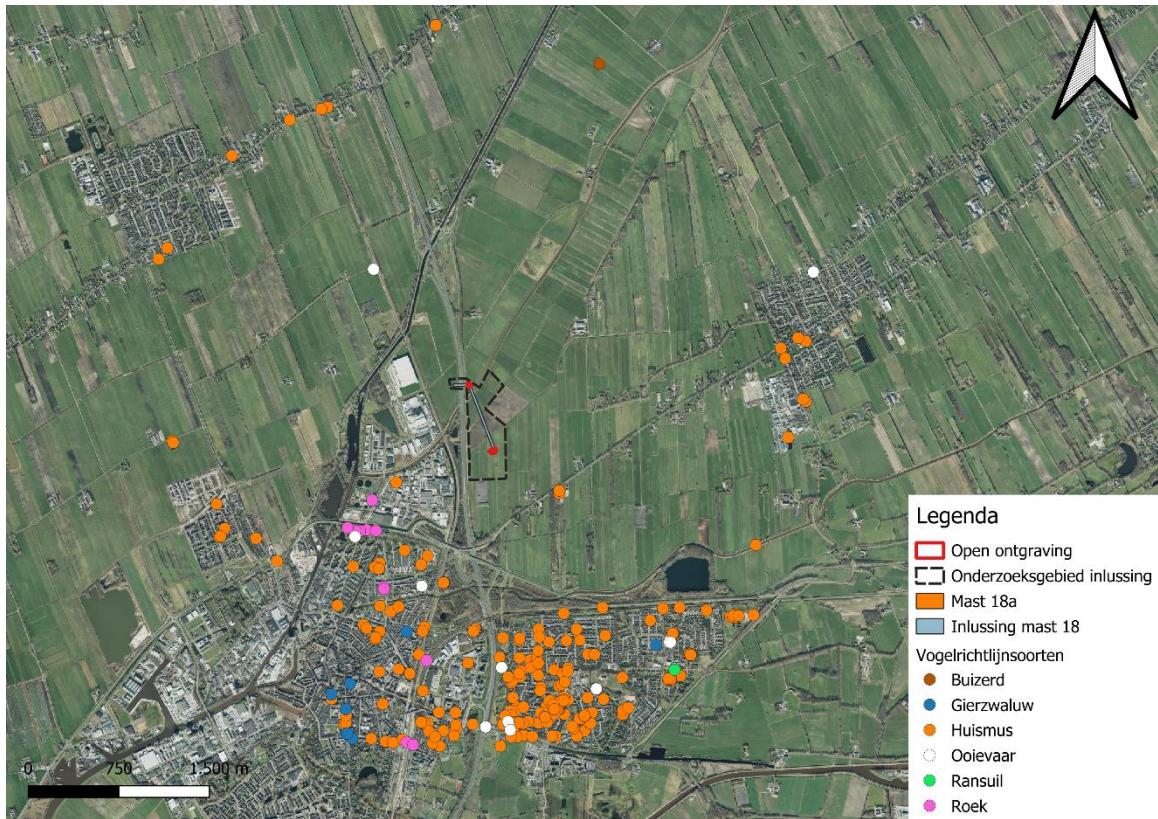
4.2.4 Vogels

Bureaustudie

In de afgelopen vijf jaar werden binnen drie kilometer van het onderzoeksgebied verschillende vogelsoorten waargenomen zoals wilde eend, houtduif en witte kwikstaart. Daarnaast werden in de omgeving van het onderzoeksgebied ook verschillende soorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Het betreft boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer [lit. 4]. Het betreft vooral waarnemingen van overvliegende en foeragerende individuen. Van buizerd, gierzwaluw, huismus ooievaar en ransuil zijn echter ook nest- en/of territorium-indicerende waarnemingen bekend of verblijfplaatsen vastgesteld (afbeelding 4.7). De nest-indicerende waarnemingen zijn voornamelijk gedaan in de bebouwde kom van Meppel en Ruinerwold. Buizerd is daarnaast tweemaal nest-indicerend waargenomen in het agrarische buitengebied ten oosten van Meppel.

¹ Het onderzoek dient te worden uitgevoerd volgens het meest recente protocol. Naar verwachting wordt het Vleermuisprotocol in 2023/2024 geüpdatet. Zodra deze nieuwe versie van het vleermuisprotocol beschikbaar is, is het van belang dat alle onderzoeken conform deze geactualiseerde versie worden uitgevoerd.

Afbeelding 4.7 Nest-indicerende waarnemingen van vogels met jaarrond beschermde nesten in de omgeving van het onderzoeksgebied [lit. 4]¹²

De biotoopeisen van soorten waarvan nest- of territorium-indicerende waarnemingen bekend zijn in de omgeving van het plangebied, staan in onderstaand kader beschreven.

Buizerd

Is te vinden in uitgestrekte bossen afgewisseld met heide en boerenland, moerasbossen, boerenland met bosjes en houtwallen, duinvalleien met struweel, bosjes in steden. Combinatie van geschikte nestgelegenheid (bos of een bosje) met open land met veel voedsel is ideaal [lit. 8].

Gierzwaluw

Voor hun nestgelegenheid zijn gierzwaluwen afhankelijk van beschikbaarheid van gebouwen met geschikte holtes. Ze jagen boven uiteenlopende habitats in dorpen en steden. Al het voedsel wordt gevangen in de lucht, ze zijn gespecialiseerd in het vangen van insecten in volle vlucht. Daarvoor zoeken ze meestal de luchtlagen op die op dat moment de meeste insecten bevatten, en dat kan best een flinke hoogte zijn [lit. 8].

Huismus

Huismussen stellen prijs op een rommelige menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan en zo verder. Talrijkst in dorpen en in oudere buitenwijken, met rommelige tuinen. Als er veel hoge bomen staan, verdwijnt de huismus. De huismus heeft 2 tot 3 legfels per broedseizoen met elk 4 - 6 eieren. Broedduur: 11 - 12 dagen. Huismussen broeden in een los kolonieverband. Het nest wordt vooral gemaakt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Het slordige nest bestaat uit takjes, stro, veertjes en hondenharen [lit. 8].

Ooievaar

Het leefgebied bestaat uit extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Voor een broedplek maakt de ooievaar gebruik van kunstmatige nestgelegenheden op daken en wagenwielen, maar hij broedt ook in zelfgemaakte nesten in bomen [lit. 8].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFD en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Ransuil

De ransuil bewoont een groot scala aan leefgebieden, variërend van agrarische gebieden tot open bos, bosranden, parken, duinen, heiden, hoogvenen en moerasgebieden. In groot, aaneengesloten bos ontbreekt hij veelal. De ransuil broedt en roest bij voorkeur in naaldbomen, die hem de beste dekking bieden. Daarnaast ook in houtwallen, boomgroepen, hagen en zelfs solitaire bomen [lit. 8].

Roek

Roekenkolonies bevinden zich vaak in vrijstaande, hoge groepen bomen (vaak populieren) langs snelwegen, treinsporen of kanalen; ook wel in dorpen. In de buurt liggen graslanden waar ze hun voedsel zoeken. Broedt grofweg ten oosten van de lijn Breda - Gouda - Arnhem - Harlingen, in de winter verspreidt hij zich onder meer via snelwegen westelijker [lit. 8].

Veldbezoek

Het onderzoeksgebied biedt leefgebied aan een tal van vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn onder andere de volgende algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen: visdief, grote Canadese gans, kievit, grauwe gans en wilde eend.

Daarnaast is ook tweemaal buizerd overvliegend waargenomen en zijn twee ooievaars waargenomen in aanliggende weilanden (afbeelding 4.8). Eén van deze ooievaars vloog daarna op en vloog richting het zuidwesten uit het zicht. Tijdens het veldbezoek zijn geen grote nesten waargenomen die nestplaatsen kunnen zijn van buizerd, ransuil en roek. Daarnaast zijn ook geen geschikte gebouwen of kunstmatige nestplaatsen waargenomen die potentiële jaarrond beschermde nesten kunnen bevatten van huismus, of gierzwaluw.

Buiten het onderzoeksgebied zijn enkele locaties met grote bomen die mogelijk grote nesten kunnen bevatten voor roofvogels met jaarrond beschermde nesten zoals buizerd en ransuil. De dichtstbijzijnde locatie bevindt zich ten westen van de snel op circa 60 meter van het onderzoeksgebied af. Ten noorden van het onderzoeksgebied loopt langs de Rijksomweg een bomenrij, deze ligt op circa 240 meter van het onderzoeksgebied af.

Afbeelding 4.8 Waargenomen ooievaar in de omgeving van het onderzoeksgebied

Effecten en conclusie

Het is volgens Bal verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 11.37 Bal).

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied zijn geen grote nesten, geschikte gebouwen of kunstmatige nestplaatsen waargenomen. De werkzaamheden zullen daarnaast geen bomen kappen waardoor van vernietiging van jaarrond beschermde nesten geen sprake is.

Heiwerkzaamheden kunnen echter wel broedende vogels verstoren. Het bosschage ten westen van de snelweg ligt op circa 230 meter afstand van de heiwerkzaamheden. Broedende vogels kunnen vanaf 47 dB al verstoord worden. Heiwerkzaamheden hebben door hun grote bronsterkte (127 dB(A)) daardoor een verstoringscontour van maximaal 1.500 meter [lit. 9]. Binnen deze verstoringscontour zijn nesten van vogels met een jaarrond beschermd nest niet uit te sluiten. Het verstoren van broedende vogels betreft een overtreding van Artikel 11.37, lid 1 sub d Bal. Deze overtreding kan op twee manieren voorkomen worden:

- 1 de sterk verstorende heiwerkzaamheden worden volledig buiten de broedperiode uitgevoerd (maart tot en met september). Hierdoor zijn geen broedende vogels aanwezig tijdens de heiwerkzaamheden waardoor verstoring van deze vogels uitgesloten is;
- 2 funderingspalen schroeven of drukken (beide bronsterkte van circa 80 dB(A) [lit. 10]). De verstoringscontour van deze technieken is aanzienlijk kleiner, circa 30 meter [lit. 9]. Binnen de verstoringscontour van 30 meter zijn geen elementen aanwezig waar jaarrond beschermd nesten aanwezig kunnen zijn. Verstoring van jaarrond beschermd nesten is daardoor uitgesloten. Deze werkwijze kan jaarrond toegepast worden.

Overige broedvogels

Het onderzoeksgebied biedt leefgebied aan verschillende algemeen voorkomende broedvogels. Het voorkomen van algemeen voorkomende broedvogels gedurende het broedseizoen is dan ook aannemelijk. Voor aanwezige broedvogels geldt dat werkzaamheden tijdens het broedseizoen (maart tot en met september, afhankelijk van de soort) voor verstoring kunnen zorgen door trillingen of geluid. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat opzettelijk verstoren in het broedseizoen (individuen, nesten of eieren) verboden is volgens het Bal. Het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor het verstoren van broedvogels is meestal niet mogelijk. De effecten op vogels en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van het Bal zijn namelijk gemakkelijk te voorkomen, te weten door in principe drie mogelijkheden:

- buiten het broedseizoen werken, dit met risico dat sommige vogels tot in september kunnen broeden;
- de werkzaamheden vlak voor het broedseizoen inzetten en dan continue doorwerken (werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stilleggen), zodat vogels niet gaan broeden in het gebied waar gewerkt wordt;
- het onderzoeksgebied voor het broedseizoen ongeschikt maken voor broedvogels.

Wanneer werkzaamheden aanvangen binnen het broedseizoen, moet een deskundige eerst vaststellen dat er geen broedende vogels aanwezig zijn in het onderzoeksgebied. Wanneer kan worden geconstateerd dat in de directe omgeving van de werkzaamheden geen vogels broeden bij de start van de werkzaamheden, vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen plaats. Mochten er wel broedende vogels aanwezig zijn binnen de verstoringscontour van de werkzaamheden mag er pas worden gestart met de werkzaamheden als er niet meer gebroed wordt. Doorgaans zijn de meeste vogels rond half juli uitgebroed, er zijn echter vogelsoorten die tot in september broeden.

4.2.5 Amfibieën

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 4] zijn in de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het onderzoeksgebied waarnemingen bekend van amfibiesoorten die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'Andere

soorten' van de Omgevingswet (artikel 11.54 van het Bal), zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Drenthe een algemene vrijstelling. Uit de NDFP kwamen geen waarnemingen van niet-vrijgesteld amfibieën die vallen onder de 'Andere soorten' of amfibieën die vallen onder de Habitatrichtlijnsoorten [lit. 4]. Daarnaast is de verspreidingsatlas geraadpleegd [lit. 5]. Hieruit bleek dat de Habitatrichtlijnsoorten heikikker, poelkikker en rugstreeppad voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Van de mobiele soort rugstreeppad is daarnaast nagegaan hoe ver deze van het onderzoeksgebied is waargenomen. Dichtstbijzijnde waarnemingen zijn op circa 13 kilometer afstand van het onderzoeksgebied gedaan.

Heikikker

De heikikker is uit alle Nederlandse provincies (behalve Flevoland) bekend, maar kent zijn grootste verspreiding in de hoger gelegen delen van het land. Hij komt vooral voor in vochtige heidegebieden, waar sprake is van veenvorming en in hoog- en laagveengebieden. Ook in de rest van zijn verspreidingsgebied is vocht en veenvorming een belangrijk element van zijn biotoop. Maar hij wordt ook wel aangetroffen in vochtige schraalgraslanden, duinvalleien, bosranden, langs meren en rivieren en in komkleigebieden. De aanwezigheid van laag struweel en hoge kruidige gewassen is hier van belang. Het voortplantingsbiotoop bestaat uit ondiepe stilstaande wateren met oevervegetatie. Het water zelf is vaak enigszins zuur (pH 4 - 5.5) en voedselarm [lit. 11].

Poelkikker

De poelkikker komt in Nederland vooral in het oosten en zuiden voor. Het is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. En het water is vaak vrij omvangrijk of maakt deel uit van een groter complex van wateren. De Poelkikker is een kritische soort, die houdt van voedselarm, schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden, en in uiterwaarden. Poelkikkers overwinteren meestal op het land en niet in het water [lit. 11].

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Maar hij wordt ook op klei- en veengronden aangetroffen. Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt zijn. Een voorwaarde is wel dat het water niet zuurder is dan pH 5. Brak water wordt getolereerd [lit. 11].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van onder de Omgevingswet beschermde amfibiesoorten. Door de aanwezigheid van ondiepe sloten en begroeide oevers in en rond het onderzoeksgebied is het onderzoeksgebied wel geschikt voor een aantal algemeen voorkomende, beschermde amfibiesoorten zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander.

De waterpartijen in (de omgeving van) het onderzoeksgebied vormen echter geen geschikte leefgebieden voor soorten als heikikker, poelkikker en rugstreeppad. Het onderzoeksgebied bestaat uit regulier beweid grasland. In het onderzoeksgebied zijn geen vochtige heidegebieden (heikikker), voedselarm schoon water (poelkikker) of zandige terreinen met ondiepe wateren (rugstreeppad) aanwezig.

Effecten en conclusie

Op basis van het aanwezige biotoop kan het voorkomen van algemeen voorkomende 'Andere soorten' amfibieën zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander niet worden uitgesloten. Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke ingrepen een algemene vrijstelling. Vervolgstappen in kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

Het voorkomen van heikikker, poelkikker is op basis van de afwezigheid van biotoop uitgesloten. Het voorkomen van rugstreeppad is door de grote afstand van bekende populaties en afwezigheid van geschikt biotoop uitgesloten. Negatieve effecten op deze soorten zijn uitgesloten, vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

4.2.6 Reptielen

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 4] is in de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het onderzoeksgebied een waarneming bekend van ringslang. Deze soort is beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet (artikel 11.54 Bal). Ringslang is eenmaal waargenomen in de bebouwde kom van Meppel, deze soort komt waarschijnlijk vooral voor in het bos rond de N375.

Daarnaast zijn in de omgeving van het onderzoeksgebied geen waarnemingen bekend van reptielsoorten die vallen onder de Habitatrichtlijnsoorten.

Afbeelding 4.9 Waarnemingen van beschermde reptielen in de omgeving van het onderzoeksgebied [lit. 4]¹²

De biotoeppen van de in de omgeving waargenomen soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Ringslang

De ringslang is in Nederland vooral gebonden aan het water in veen- en riviergebieden. De ringslang houdt zich bij voorkeur op in overgangssituaties, waar naast gelegenheid om te zonnen ook voldoende schuilplaatsen aanwezig zijn. De ringslang komt in de loop van maart bij de eerste warme dagen uit zijn winterslaap. In het najaar gaan de dieren op zoek naar geschikte overwinteringsplaatsen. De ringslang overwintert op droge vorstvrije plaatsen, zoals gaten tussen boomwortels en holen en gangenstelsels van konijnen en muizen [lit. 11].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen, onder de Omgevingswet beschermde, reptielen aangetroffen. Daarnaast zijn ook geen broeihopen van ringslang waargenomen. De Oude Vaart is geschikt leefgebied voor ringslang waardoor deze soort passerend nabij deze watergang kan voorkomen. De aanliggende weilanden zelf zijn te open om onderdeel te zijn van essentieel leefgebied.

Effecten en conclusie

In de weilanden rond de Oude Vaart kan ringslang passerend voorkomen. Essentiële onderdelen van het leefgebied van ringslang (de Oude Vaart en de houtwal) worden door de werkzaamheden niet aangetast. De soort is ook mobiel genoeg om de werkzaamheden te ontwijken.

Verdere aanwezigheid van weilanden binnen het onderzoeksgebied bieden geen geschikt leefgebied voor ringslang. Vanwege bovenstaande zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroep uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

4.2.7 Vissen

Bureaustudie

Volgens de NDFF [lit. 4] zijn in de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het onderzoeksgebied geen waarnemingen bekend van onder de Omgevingswet beschermde vissoorten. Binnen de Habitatrichtlijn zijn alleen de vissoorten houting en steur beschermd. Dit zijn beiden trekvis van grote wateren (zee, rivieren). Deze soorten migreren doorgaans door dieper en open water. Binnen het beschermingsregime 'Andere soorten' zijn alleen de vissoorten beekprik, elrits, gestippelde alver, beekdonderpad, kwabaal en grote modderkruiper beschermd. Dit zijn soorten van zuurstofrijke, schone en stromende wateren (beekprik, elrits, gestippelde alver, beekdonderpad, kwabaal) of verlandende wateren (grote modderkruiper) [lit. 11].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen waarnemingen gedaan van onder de Omgevingswet beschermde vissoorten in of nabij het onderzoeksgebied. Binnen het onderzoeksgebied is tevens geen geschikt biotoop aanwezig voor deze vissoorten (diep, open- of zuurstofrijk, stromend water). Het gebied ligt ook niet in de directe nabijheid van essentiële in- en uittrekpunten (sluiscomplexen). Het is daarom uit te sluiten dat deze vissen in het onderzoeksgebied of de watergangen in de nabijheid van het onderzoeksgebied voorkomen.

Effecten en conclusie

Door afwezigheid van waarnemingen van beschermde soorten in of nabij het onderzoeksgebied en de afwezigheid van geschikt biotoop, is het voorkomen van onder de Omgevingswet beschermde vissoorten binnen en nabij het onderzoeksgebied uitgesloten. Nader onderzoek en een vergunningaanvraag zijn niet nodig. Wel geldt ten allen tijden de zorgplicht.

4.2.8 Vlinders, libellen en andere ongewervelden

Bureaustudie

Op basis van de NDFF [lit. 4] zijn in de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het onderzoeksgebied waarnemingen bekend van beekrombout, grote vos, en Kempense Heidelibel, die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet (artikel 11.54 Bal). Beekrombout en grote vos zijn in de bebouwde kom van Meppel waargenomen. Kempense heidelibel is in het bos ten noorden van de wijk Oosterboer waargenomen.

Daarnaast zijn in de omgeving van het onderzoeksgebied ook verschillende waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoorten groene glazenmaker en noordse winterjuffer (afbeelding 4.10). Groene glazenmaker is eenmaal waargenomen in het Wandelbos. Noordse winterjuffer is meermalen waargenomen in het bos ten noorden van de wijk Oosterboer. Daarnaast is de soort ook in de bebouwde kom van Meppel en in het buitengebied waargenomen.

Afbeelding 4.10 Waarnemingen van beschermde ongewervelden in de omgeving van het onderzoeksgebied [lit. 4]¹²

De biotoop-eisen van de in de omgeving waargenomen soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Grote vos

De grote vos vliegt op warme, zonnige plekken in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote, vrijstaande bomen. Waardplanten zijn vooral de iepen maar ook wilgen en soms ook fruitbomen (zoete kers) of meidoorn [lit. 12].

Beekrombout

De beekrombout komen vaak voor in traag stromende laagland beken. Deze beken moeten zuurstofrijk zijn en moeten een zandige bodem hebben. Verder is het belangrijk dat het water niet te rijk is aan nitraten en fosfaten. Vrij meanderende beken en rivieren zijn ook geschikte wateren voor de soort. De waterkwaliteit is van groter belang voor de soort dan diversiteit van de omgeving en de structuur van de oevervegetatie. Larvenhuidjes worden vaak aangetroffen achter obstakels in het water waar een stromingsluwte is. In Nederland is het een zeldzame soort die voor komt in oostelijk Noord-Brabant, Limburg, de Achterhoek, Twente, het rivierengebied en langs de Overijsselse Vecht [lit. 12].

Kempense heidelibel

Het leefgebied van de Kempense heidelibel bestaat uit ondiepe moerassen en brede verlandingszones van vennen en plassen. Overwintering gebeurt als ei. De larven leven in ondiep water tussen moerasvegetatie [lit. 12].

Groene glazenmaker

Biotoop van de groene glazenmaker bestaat uit stilstaande wateren met dichte krabbenscheervelden: plassen, sloten en petgaten in laagveengebieden en sloten in veenweidegebieden. De eitjes overwinteren in krabbenscheerplanten. De larven overwinteren vervolgens nog een (soms twee) keer. Uitsluipen gebeurt van eind juni tot eind augustus, met een piek in de eerste helft van augustus. Dit gebeurt meestal op krabbenscheerplanten [lit. 12].

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFD en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Wees alert met het gebruik van puntwaarnemingen, een punt is niet per se een waarneming op die plek.

Noordse winterjuffer

Voortplantingshabitat betreft petgaten en sloten in laagveenmoerassen, meestal met lisdodde en riet. Daarnaast ook plassen met brede rietkraag of andere laagveenachtige vegetatie. Overwinteringshabitat bestaat uit beschutte plaatsen in heidevelden, velden van pijpenstrootje en halfopen (moeras)bossen met ondergroei van pijpenstrootje. Voortplanting is beperkt tot de Wieden, De Weerribben (Overijssel), de Kuinderplas (Flevoland) en zeer lokaal in Zuidoost-Friesland en Zuidwest-Drenthe. Zwervende en overwinterende dieren zijn echter in een bredere regio gezien, die naast de genoemde gebieden ook Drenthe en de zuidelijke helft van Friesland omvat [lit. 12].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen die onder de Omgevingswet beschermd zijn. Tevens is geen geschikt leefgebied voor 'Andere soorten' zoals grote vos, beekrombout of Kempense heidelibel waargenomen. Door afwezigheid van grote bomen of bos, zuurstofrijke beken met zandige bodem en moeras(vegetatie) biedt het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aan deze soorten.

Daarnaast biedt het onderzoeksgebied ook geen geschikt leefgebied aan de Habitatrichtlijnsoorten groene glazenmaker en noordse winterjuffer. Door afwezigheid van krabbescheervegetatie (waardplant) en brede lisdodde en rietkragen biedt het onderzoeksgebied geen geschikt leefgebied aan deze soorten.

Afbeelding 4.11 Impressie van de vegetatie aan de watergangen in het onderzoeksgebied

Effecten en conclusie

Door de afwezigheid van geschikt biotoop en waardplanten kan worden uitgesloten dat beschermde dagvlinders, libellen of andere ongewervelde binnen de grenzen van het onderzoeksgebied aanwezig zijn. Hierdoor zijn negatieve effecten van de geplande werkzaamheden op deze soortgroep uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

5

SAMENVATTING

5.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Het optreden van (in)directe effecten, zoals verstoring door oppervlakteverlies, geluid, licht, verdroging of vernatting kan als gevolg van de afstand (4,8 kilometer) tussen het onderzoeksgebied en omliggende Natura 2000-gebieden worden uitgesloten. Een Voortoets om deze effecten van het voornemen op Natura 2000-gebieden te toetsen is niet nodig.

Door de aard en omvang van de werkzaamheden, in combinatie met de afstand (4,8 kilometer) tot het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden zijn effecten van stikstofdepositie op voorhand niet uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is een Voortoets en/of passende beoordeling nodig.

Natuurnetwerk Nederland

Het onderzoeksgebied ligt buiten het NNN. Voor gronden die buiten NNN liggen, gelden volgens het provinciale NNN-beleid geen beperkingen. Er zijn daarom geen beperkingen vanuit het provinciaal NNN-beleid. Vervolgstappen zijn niet nodig.

Kaderrichtlijn water

De activiteit vindt plaats buiten een KRW-waterlichaam en heeft geen mogelijke uitstralingseffecten naar een KRW-waterlichaam. Het is niet noodzakelijk een KRW-toetsing uit te voeren.

5.2 Beschermde soorten

In de onderstaande tabel zijn de bevindingen en conclusies ten aanzien van de beschermde soorten samengevat.

In de tabel wordt onderscheid gemaakt tussen 'maatregelen om overtreding Omgevingswet te voorkomen' en 'benodigde mitigerende/compenserende maatregelen' in het geval van een vergunningaanvraag. In de eerste categorie vallen maatregelen die voorafgaand aan of tijdens de uitvoering van het voornemen getroffen kunnen worden en waarmee de noodzaak tot verdere vervolgstappen vervalst. In de tweede categorie vallen noodzakelijke maatregelen waarmee de lokale staat van instandhouding van een soort gewaarborgd wordt, indien voor het voornemen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig is.

Tabel 5.1 Samenvattende tabel beschermde soorten

Soortgroep	Kans op overtreding Omgevingswet?	Vervolgstappen nodig?		Natuurvergunning	
		Maatregelen om overtreding Omgevingswet te voorkomen	Vervolgonderzoek (indien voorkomen overtreding Omgevingswet niet of onvoldoende mogelijk)	Is een vergunning nodig?	Benodigde mitigerende/compenserende maatregelen
flora	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t.
grondgebonden zoogdieren	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t.
vleermuizen (foerageergebieden en vliegroutes)	ja, indien foeragerende/overvliegende vleermuizen worden verstoord	ja, door: <ul style="list-style-type: none"> - werkzaamheden overdag uitvoeren en gebruik maken van vleermuisvriendelijk lichtbeheer 	nee	nee, mits met maatregelen (zie kolom 3) een overtreding wordt voorkomen/	n.v.t.
vleermuizen (verblijfplaatsen)	ja, wanneer vleermuizen in verblijfplaatsen worden verstoord	n.v.t.	ja, volgens vleermuisprotocol 2021	mogelijk, afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek	mogelijk compenseren verblijfplaatsen en werken buiten gevoelige periode
vogels (algemene broedvogels)	ja, indien broedparen worden verstoord	ja, drie mogelijkheden: <ul style="list-style-type: none"> - buiten het broedseizoen werken - werkzaamheden voor het broedseizoen inzetten en continu doorwerken - of onderzoeksgebied ongeschikt maken voor broedvogels 	nee	nee, mits met maatregelen (zie kolom 3) een overtreding wordt voorkomen	n.v.t.
vogels (jaarrond beschermde nesten)	ja wanneer vogels met jaarrond beschermde nesten worden verstoord	ja, twee mogelijkheden: <ul style="list-style-type: none"> - heiwerkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren; - funderingspalen schroeven of drukken 	nee	nee, mits met maatregelen (zie kolom 3) een overtreding wordt voorkomen/	n.v.t.
amfibieën	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t.
reptielen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t.

Soortgroep	Kans op overtreding Omgevingswet?	Vervolgstappen nodig?		Natuurvergunning	
		Maatregelen om overtreding Omgevingswet te voorkomen	Vervolgonderzoek (indien voorkomen overtreding Omgevingswet niet of onvoldoende mogelijk)	Is een vergunning nodig?	Benodigde mitigerende/compenserende maatregelen
vissen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t.
vlinder, libellen & ongewervelden	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t.

6

LITERATUUR

- 1 natura2000.nl, geraadpleegd op 29 april 2024.
- 2 <https://app.pdok.nl/viewer> - kaartlaag Natura2000, geraadpleegd op 29 april 2024.
- 3 <https://kaartportaal.drenthe.nl/portal/apps/View/index.html?appid=677afb3411904c36844053411e0e503d>, geraadpleegd op 29 april 2024.
- 4 NDFF-ecogrid database (ndff.nl), geraadpleegd op 29 april 2024.
- 5 verspreidingsatlas.nl, geraadpleegd op geraadpleegd op 29 april 2024.
- 6 zoogdierenvereniging.nl, geraadpleegd op geraadpleegd op 29 april 2024.
- 7 vleermuis.net, geraadpleegd op 29 april 2024.
- 8 vogelbescherming.nl; geraadpleegd op geraadpleegd op 14 april 2024.
- 9 onderbouwing effectafstanden bestaande handelingen Natura 2000-gebieden in Overijssel, provincie Overijssel, 21 september 2011- 075516336.0.5 - Definitief.
- 10 A-blad, geluid en trillingen bij funderingswerkzaamheden 2021.
- 11 raven.nl, geraadpleegd op geraadpleegd op 14 april 2024.
- 12 vlinderstichting.nl, geraadpleegd op 14 april 2024.

Bijlage(n)

BIJLAGE: WETGEVEND KADER

I.1 Omgevingswet

Natura 2000-activiteit

In de Omgevingswet zijn de bepalingen voor Natura 2000-activiteiten vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden. Natura 2000-activiteiten zijn volgens artikel 5.1, sub e, Omgevingswet vergunningplichtig, tenzij het onder een uitzondering valt beschreven in de wet. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden of ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied. Indien significante negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient een 'passende beoordeling' te worden uitgevoerd. Het gaat om significante effecten van de activiteiten (of van een vrij te stellen factor bij zo'n activiteit) afzonderlijk, maar ook in combinatie met andere projecten of plannen.

In het geval de passende beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' wordt voldaan. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn (A), er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang (D) en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (C).

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD) die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. IHD betreffen zowel habitattypen als habitat- en vogelsoorten. In het kader van de alternatievenafweging wordt beoordeeld of er onderscheid is in de mate waarin de verschillende alternatieven effect hebben op de IHD en of er voor de verschillende alternatieven de kans bestaat dat significant negatieve effecten optreden.

Flora- en fauna-activiteit

Onder de Omgevingswet bestaat de flora- en fauna-activiteit uit drie beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (§ 11.2.2 Bal), Habitatrichtlijnsoorten (§ 11.2.3 Bal) en 'Andere soorten' (§ 11.2.4 Bal). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de onderstaande tabel zijn de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, weergegeven. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen nader toegelicht.

Tabel I.1 Overzicht verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal)	Habitatrichtlijn (art. 11.46 Bal)	'Andere soorten' (art. 11.54 Bal)
Artikel 11.37, lid 1 sub a Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Artikel 11.46, lid 1 sub a Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Artikel 11.54, lid 1 sub a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Artikel 11.37, lid 1 sub b Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Artikel 11.46, lid 1 sub b Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Artikel 11.54, lid 1 sub b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Artikel 11.37, lid 1 sub c Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Artikel 11.46, lid 1 sub c Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Artikel 11.54, lid 1 sub c Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Artikel 11.37, lid 1 sub d Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Artikel 11.46, lid 1 sub d Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen. Artikel 11.46, lid 1 sub e Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen (art. 11.37 Bal):

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

De meeste vogelsoorten maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de hiervoor beschreven verbodsbepalingen van de Omgevingswet. Voor deze soorten is geen omgevingsvergunning nodig bij werkzaamheden buiten het broedseizoen.

Buiten het broedseizoen mogen deze nesten worden verwijderd of verplaatst, tenzij in specifieke situaties er een ecologisch zwaarwegend belang is om nesten die normaliter niet jaarrond beschermd zijn toch jaarrond te beschermen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer door een ingreep een groot deel van de nestgelegenheid van een bepaalde populatie dreigt te verdwijnen. Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het verkrijgen van een omgevingsvergunning in principe niet mogelijk omdat bijna altijd

een alternatief voorhanden is, namelijk werken wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. De Omgevingswet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

De verbodsbepalingen van de Omgevingswet zijn altijd relevant voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Jaarrond beschermde nesten zijn:

- 1 nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil);
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw en huismus);
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld kerkuil en slechtvalk);
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor flora heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern (art. 11.46 Bal).

Voor deze fauna en flora van de Habitatrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd.

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'Andere soorten' (ook wel: 'soorten van nationaal belang') heeft betrekking op de soorten uit bijlage IX onder A en B bij het Bal. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen (art. 11.54 Bal):

- het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder A; en
- het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

Binnen de soortenlijsten in bijlage IX onder A en B bij het Bal is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van LNV als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een vergunningaanvraag.

Als er sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig.

Zorgplicht

In artikel 11.27 Bal is een specifieke zorgplicht beschreven: Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen is verplicht:

- a alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd of die gevolgen te voorkomen;
- b voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- c als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

De zorgplicht geldt altijd.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur de voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN verbindt alle grote en kleinere natuurgebieden en loopt door dorpen, steden en gebieden met natuurinclusieve landbouw. Ook water, zoals de grote rivieren, en een deel van de Waddenzee, het IJsselmeer, de Zeeuwse delta en de Noordzee horen bij het NNN. De provincies zijn verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland op het land.

Begrenzing en wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied zijn van belang bij het bepalen of ruimtelijke initiatieven doorgang kunnen vinden. In beginsel geldt de regel dat geen bestemmingswijzigingen mogelijk zijn als daardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied (per saldo) significant worden aangetast. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd in het Natuurbeheerplan. Binnen de provincie Drenthe wordt er onderscheid gemaakt tussen percelen behorende tot het NNN en percelen behorende tot het Drents natuurnetwerk (DNN). De natuur buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN) wordt het Natuurnetwerk Drenthe NND genoemd.

Nee, tenzij-principe

Het NNN wordt beschermd op grond van de Provinciale omgevingsverordening Drenthe. De regels ter bescherming van het NNN staan in artikel 3.30 en 3.31 uit de POV. Voor gronden die behoren tot het NNN geldt dat een bestemmingsplan geen bestemmingen en regels bevat die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN significant aantasten. Bij nieuwe ontwikkelingen in het NNN moet getoetst worden of er sprake is van significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Of een activiteit een significante invloed heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden van het betreffende gebied is afhankelijk van de soort bedrijvigheid, de plek in het NNN-gebied en de natuurwaarden ter plaatse. Wordt significante aantasting aangetoond, dan is de ontwikkeling niet mogelijk, tenzij er sprake is van:

- a een groot openbaar belang;
- b er geen reële andere mogelijkheden zijn en;
- c de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd waarbij:
 - a de compensatie niet mag leiden tot een nettoverlies van areaal, samenhang en kwaliteit van de wezenlijke kenmerken en waarden; en
 - b de compensatie plaatsvindt;
 - aansluitend aan of, als dat niet mogelijk is, nabij Natuurnetwerk Nederland;
 - in Natuurnetwerk Nederland wanneer deze gronden beleidsmatig niet zijn aangeduid als natuur, inclusief nieuwe natuur;
 - door realisatie van kwalitatief gelijkwaardige waarden of fysieke compensatie op afstand van het gebied; of
 - op financiële wijze.

Aanvullend hierop geldt dat in het ruimtelijk plan moet worden opgenomen op welke wijze schade aan Natuurnetwerk Nederland zoveel mogelijk wordt voorkomen, resterende schade wordt gecompenseerd,

wordt geborgd dat de maatregelen ten behoeve van de compensatie daadwerkelijk worden uitgevoerd en de wijze waarop die compensatie duurzaam is verzekerd.

KRW

In Nederland zijn overeenkomstig de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) wateren aangewezen als oppervlaktewaterlichaam. De KRW is ook in de Omgevingswet opgenomen. Voor alle waterlichamen zijn specifieke doelen vastgelegd. De KRW streeft een goede ecologische en chemische toestand voor alle oppervlaktewaterlichamen na. Voor grondwater gelden eisen voor kwantiteit en chemische kwaliteit. Als initiatiefnemers een activiteit willen ondernemen die plaatsvindt in of nabij een KRW-waterlichaam moet getoetst worden of hiervoor een watervergunning nodig is. Eén van de zaken die moet worden getoetst is of de activiteit mogelijk effect heeft op de ecologische of chemische toestand van een waterlichaam.

KRW-toets

Voor rijkswateren wordt de procedure voor KRW-toetsing van een activiteit opgenomen in de Beleidsregel toetsingskader waterkwaliteit. Hierbij wordt beoordeeld of er negatieve effecten op de ecologische of chemische toestand kunnen optreden. Door uitvoering van de toets worden de verplichtingen conform de Europese Kaderrichtlijn Water nagekomen. Bij het uitvoeren van de toetsing staat de volgende vraag centraal: 'Kunnen de KRW-doelstellingen waarop de activiteit (mogelijk) effecten heeft nog behaald worden als de activiteit daadwerkelijk plaatsvindt?' Het resultaat van de toets kan zijn dat (1) de activiteit zonder voorwaarden ter bescherming van de ecologische en chemische toestand is toegestaan, (2) de activiteit is toegestaan mits er aanvullende maatregelen worden genomen (vergunningsvoorwaarden), of (3) de activiteit niet is toegestaan omdat er onacceptabele, negatieve effecten op de chemische en/of ecologische toestand van het waterlichaam zijn, die niet met aanvullende maatregelen kunnen worden voorkomen of vereffend.

Voor regionale wateren wordt in de praktijk vaak gebruik gemaakt van dezelfde toetsingsprocedure. Nuances verschillen per waterschap en zijn te vinden in de waterbeheerplannen.

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELEN (IHD'S) NATURA 2000

II.1 De Wieden

Afbeelding II.1 Habitattypen De Wieden

Habitattypen

Habitatype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H3140 - Kranswierwateren		definitief	>	>	C	4.08,SB,W
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		definitief	>	>	C	4.08,SB,W
H4010B - Vochtige heiden	laagveengebied	definitief	>	>	A1	4.09,SB,W
H6410 - Blauwgraslanden		definitief	>	>	B1	4.09,SB,W; 4.15,W
H6430A - Ruigten en zomen	moerasspirea	definitief	=	=	A1	
H6430B - Ruigten en zomen	harig wilgenroosje	definitief	=	=	C	
H7140A - Overgangs- en trilvenen	trilvenen	definitief	>	=	A1	4.09,SB,W
H7140B - Overgangs- en trilvenen	veenmosrietlanden	definitief	=	=	B2	4.09,SB,W
H7210* - Galgaaamoerassen		definitief	>	>	C	4.09,SB,W
H91D0* - Hoogveenbossen		definitief	=	>	B2	4.09,SB,W

Afbeelding II.2 Habitatrichtlijnsoorten De Wieden

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1016 - Zegge-korfslak	definitief	=	=	=	B2	
H1042 - Gevlekte witsnuitlibel	definitief	>	>	>	A1	4.08,SB,W
H1060 - Grote vuurvlieder	definitief	>	>	>	B1	4.09,SB,W
H1082 - Gestreepte waterroofkever	definitief	>	>	>		4.08,SB,W
H1134 - Bittervoorn	definitief	=	=	=	C	4.08,SB,W
H1145 - Grote modderkruiper	definitief	=	=	=		4.08,SB,W
H1149 - Kleine modderkruiper	definitief	=	=	=		4.08,SB,W
H1163 - Rivierdonderpad	definitief	=	=	=		4.08,SB,W
H1318 - Meervleermuis	definitief	=	=	=	B1	
H1355 - Otter	Aanmelding					
H1393 - Geel schorpioenmos	definitief	>	>	>	A4	
H1903 - Groenkolorchis	definitief	=	=	=	B2	4.09,SB,W
H4056 - Platte schijfhoren	definitief	=	=	=	B2	4.08,SB,W

Afbeelding II.3 Broedvogels De Wieden

Broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Aantal broedparen ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A017 - Aalscholver	definitief	1000	=	=	B1	
A021 - Roerdomp	definitief	30	=	=	B2	4.12,W
A029 - Purperreiger	definitief	65	=	=	B2	4.12,W
A081 - Bruine kiekendief	definitief	19	=	=	C	
A119 - Porseleinhoen	definitief	19	=	=	B2	4.11,W
A122 - Kwartelkoning	definitief	13	>	>	C	4.11,W
A153 - Watersnip	definitief	150	=	=	B2	4.15,W
A197 - Zwarte stern	definitief	200	>	>	B2	4.08,5B,W
A229 - IJsvogel	definitief	10	=	=	C	
A275 - Paapje	definitief	6	>	>	C	
A292 - Snor	definitief	300	=	=	B1	4.12,W
A295 - Rietzanger	definitief	2000	=	=	A1	
A298 - Grote karekiet	definitief	20	>	>	B1	4.12,W

Afbeelding II.4 Niet-broedvogels De Wieden

Niet-broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Populatie waarde ?	Instandhoudingsdoelstelling ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A005 - Fuut	definitief	110	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	4.16
A017 - Aalscholver	definitief	behoud	n.v.t.	Slaap- en rustplaats	=	=		
A037 - Kleine zwaan	definitief	8	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	
A041 - Kolgans	definitief	3800	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	4.16
A043 - Grauwe gans	definitief	1100	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	4.16
A050 - Smient	definitief	500	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	4.11,W
A051 - Kraakeend	definitief	150	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A059 - Tafeleend	definitief	210	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A061 - Kuifeend	definitief	430	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	4.16
A068 - Nonnetje	definitief	30	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A070 - Grote zaagbek	definitief	20	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A094 - Visarend	definitief	2	maximum	Foerageergebied	=	=	C	

II.2 Holtingerveld

Afbeelding II.5 Habitattypen Holtingerveld

Habitattypen

Habitatype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H2310 - Stuifzandheiden met struikhei		definitief	>	>	C	6.08
H2320 - Binnenlandse kraaiheibegroeiingen		definitief	=	=	C	6.08
H2330 - Zandverstuivingen		definitief	=	>	C	6.08
H3130 - Zwakgebufferde vennen		definitief	=	=	C	
H3160 - Zure vennen		definitief	=	>	B1	
H4010A - Vochtige heiden	hogere zandgronden	definitief	>	>	B2	6.05,W
H4030 - Droge heiden		definitief	=	>	C	6.08
H5130 - Jeneverbesstruwelen		definitief	=	=	C	
H6230* - Heischrale graslanden		definitief	>	>	B2	6.06,SG,W
H7110B* - Actieve hoogvenen	heideveentjes	definitief	=	>	B1	6.05,W
H7150 - Pioniervegatatie met snavelbiezen		definitief	=	=	C	6.05,W
H9120 - Beuken-eikenbossen met hulst		definitief	=	=	C	
H9190 - Oude eikenbossen		definitief	=	>	C	
H91D0* - Hoogveenbossen		definitief	=	=	C	

Afbeelding II.6 Habitatrichtlijnsoorten Holtingerveld

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1042 - Gevlekte witsnuitlibel	definitief	=	=	=	C	
H1081 - Brede geelrandwaterroofkever	Aanmelding					
H1166 - Kamsalamander	definitief	>	>	>		

